

Odborná oblast ekonomická
Znalostní standard absolventů VOV
v odborném cizím jazyce

VOV – ekonomická sekce

č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_041/0008049

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

LICENCE
Creative Commons BY-SA 4.0

Autoři:

Mgr. Jarmila Pokorná – odborný tým VOV – cizí jazyky

PhDr. Eva Svobodová – odborný tým VOV – cizí jazyky

Ing. Jitka Nováková, DiS. – projektový manažer

Obsah

1. Cizí jazyk odborný.....	3
2. Analýza stavu cizího jazyka na VOŠ.....	4
3. Návrh vize, koncepce v cizím jazyce VOŠ.....	10
3.1. Návrh 1: Uznání mezinárodní certifikace CJO.....	10
3.1.1. ANGLICKÝ JAZYK – mezinárodní profesní certifikát	11
3.1.2. NĚMECKÝ JAZYK – mezinárodní profesní certifikát.....	13
3.2. Návrh 2: Absolutorní zkouška.....	13
3.3. Návrh 3: Standard cizí jazyk odborný ekonomická oblast.....	15
3.3.1. Obsahová témata ekonomická VOV.....	17
3.3.2. Současný výukový materiál na VOŠ	21
3.3.3. Standard výsledků učení profesního cizího jazyka na VOV.....	24
3.3.4. Kritéria hodnocení cizího jazyka odborného	27
4. Cíl v cizím jazyce na VOŠ.....	30
5. Závěr	31
Seznam zdrojů.....	32
Seznam grafů a tabulek a zkratk	33

1. Cizí jazyk odborný

Výuka odborného cizího jazyka s důrazem na tvorbu a využití otevřených digitálních zdrojů využitelných pro výuku odborného cizího jazyka

Po celou dobu existence vyššího odborného vzdělávání jsou po absolventech VOŠ požadovány takové znalosti, které vedou k pochopení specifik formální komunikace v anglicky či německy (i jinými jazyky) hovořících zemích, schopnosti plynulé ústní konverzace, udržování komunikace, účasti a jednání na schůzkách, k bezchybnému formálnímu písemnému styku, profesionální prezentaci a v neposlední řadě přípravě na konference a workshopy, kde konverzace v cizím jazyku je nedílnou součástí aktivity. Studenty se snažíme vybavit takovými jazykovými kompetencemi, aby byli schopni pracovat v mezinárodním týmu, a jazykově mají být vybaveni tak, aby dokázali vysvětlit problém, navrhnout řešení, případně přesvědčivě prezentovat odborné téma před odbornou i laickou veřejností.

	Popis aktivity „výuka odborného cizího jazyka“
Vize	Zkvalitnit a inovovat výuku odborného cizího jazyka a stanovit standardy vzdělávání v odborné ekonomické oblasti.
Koncepce	Výuka musí propojit znalost gramatických dovedností a obecné slovní zásoby s odborně zaměřenou ekonomickou slovní zásobou, tak aby ve výsledku student splnil požadavky Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyky (SERRJ) na úroveň B2 ve všech třech jazykových kompetencích. Absolventi ekonomických VOŠ musí během studia získat takové jazykové schopnosti, které jim umožní žít a pracovat nezávisle na cizojazyčném prostředí. Jako podklad pro vypracování standardu a přesnější definici a vymezení takových cizojazyčných znalostí budou sloužit deskriptory uvedené ve Společném evropském referenčním rámci pro cizí jazyky Rady Evropy (SERRJ), které vydefinují výstupní znalosti studenta v oblastech porozumění, psaní a čtení.
Cíle	Cílem je standardizace jazykového vzdělávání Společného Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky (SERRJ) a vymezení jazykových kompetencí na úrovni B2.

2. Analýza stavu cizího jazyka na VOŠ

Analýza stavu cizího jazyka na VOŠ je popsána v klíčovém dokumentu projektu VOV, a dostupná je na www.vovcr.cz

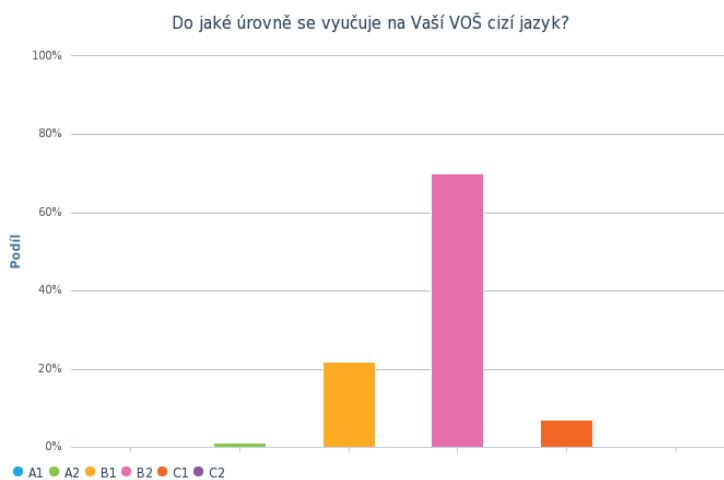
Pro stanovení obecného cíle, vize a konceptu je však nutné rekapitulovat zásadní body poznatků, analyticky byly rozděleny do SWOT analýzy následovně:

Silné stránky:

- Cizí jazyk odborný je na VOŠ standardem.
- Výuka jazyka probíhá v úrovni B2 odborného zaměření oboru vzdělávání VOŠ.
- Vzdělává studenty k využití profesního jazyka s prostupem do zahraničí a na tuzemský pracovní trh.
- Jeho vzdělávání v profesní úrovni je jediné ve vzdělávací soustavě ČR.
- Vlastní tvorba skript pro výuku cizího jazyka.
- Využití zahraničních praxí, které propojují znalosti s praktickým využitím cizího jazyka (komunikační dovednosti).

Dotazníkové šetření potvrzuje vysokou úroveň výuky jazyka na VOŠ již nyní, většina respondentů uvádí výuku na VOŠ v úrovni B2.

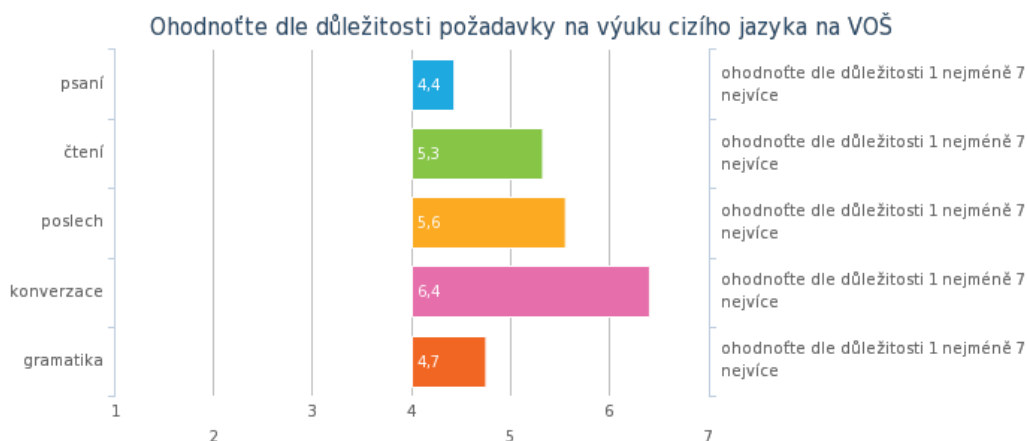
Graf č. 1: Současná úroveň výuky cizího jazyka na VOŠ

Zdroj: vlastní šetření, viz příloha

Nejvyšší důležitost je kladena na dovednost konverzační, poslechovou a úroveň čtení. Z níže uvedených výsledků vyplývá, že kombinace preferovaných dovedností s odborným zaměřením cizího jazyka vede ke kvalitní připravenosti studenta pro cizí jazyk v odborné profesi, viz graf níže.

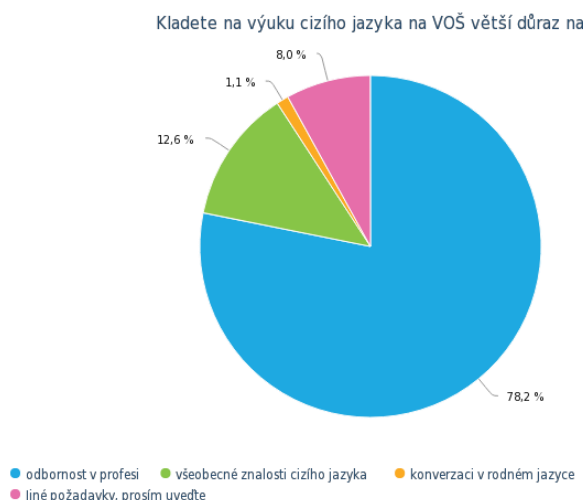
Graf č. 2: Důležitost požadavku na výuku cizího jazyka na VOŠ

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Tento fakt podtrhuje také oborové zaměření výuky cizího jazyka na vyšších odborných školách. V průběhu vlastního šetření znázorněného v grafu níže, v dotazníku z 87 respondentů VOŠ odpovědělo 78,2 %, že klade důraz na výuku cizího jazyka se zaměřením na odbornost ve studované profesi. V 8 % bylo zastoupeno jiné doplnění otázky ve smyslu vyváženosti důrazu na všeobecné znalosti a odbornost v profesi cizího jazyka.

Graf č. 3: Klazení důrazu při výuce cizího jazyka na VOŠ

Zdroj: zpracování dat z vlastního dotazníkového šetření na VOŠ, viz příloha

Slabé stránky:

- Nedostatek učebního materiálu pro profesní zaměření.
- Nízký počet kvalifikovaných pedagogů v odborném cizím jazyce.
- Absence standardu a časového rozložení (dostatečná časová dotace).
- Různorodé vstupní znalosti cizího jazyka začínajících studentů i přesto, že jsou standardem pro maturitní obory na úrovni B1, nemožnost okamžitého zavedení odbornosti do výuky na úrovni B2.

Dotazníkové šetření poukazuje na slabé stránky ve výuce cizího jazyka na VOŠ:

„Domnívám se, že absolutorium není vyvážené – 50 % času cizí jazyk, 50 % všechny odborné předměty.“

*„Protože je výuka na VOŠ vedena vysokoškolskou formou, mají studenti právo na absenci ve cvičeních ve výši 20 %. Z důvodu doplnění látky probrané během absence je vhodné používat učebnice, které umožňují také samostudium (nikoliv pouze učebnice, jejichž používání vyžaduje vyloženě účast ve výuce). **Digitální výukové zdroje vytvořené "na míru" pro danou odbornost budou mít významný přínos.**“¹*

Příležitosti

- Propojovat odborné praxe v zahraničí, nebo zahraničních firmách v tuzemsku s praktickým využitím cizího jazyka (tímto také částečně nahradí absenci časové dotace při dlouhodobé praxi)
- Nastavení standardu pro výuku a výstupní zkoušku cizího jazyka
- Zařazení nepovinného (volitelného) předmětu konverzace v cizím jazyce
- Tvorba digitálních zdrojů pro výuku cizího jazyka

Dotazníkové šetření poukazuje na možnosti příležitostí ke zkvalitnění výuky:

„Výuka na VOŠ všeobecně by měla být:

1) zaměřena především na odbornost v rámci oblasti studia

2) k tomu by bylo dobré zvýšit časovou dotaci počtu hodin cizích jazyků týdně

¹ Jazykové znalosti VOŠ, Dotazníkové šetření online, vlastní zpracování 11/2019, dostupné viz příloha

3) absolutorium z cizího jazyka by mělo být čistě z odborných témat

4) základem výuky by měla být schopnost komunikovat

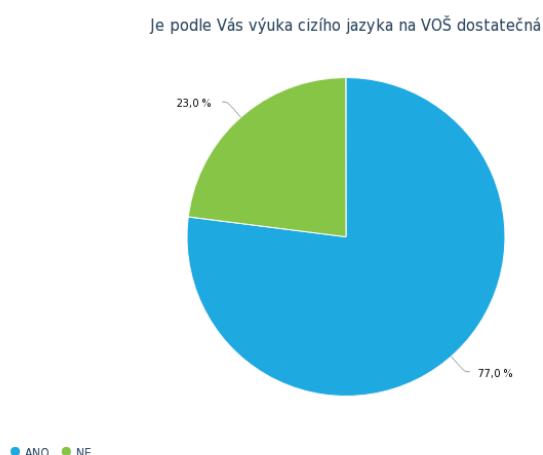
5) výstupní úrovně znalosti jazyka - alespoň na úrovni B2.

Na trhu však chybí vhodné učebnice pro výuku odborného jazyka. ²

„Problémem je různá příchozí úroveň studentů, především těch, kteří např. německý jazyk vůbec neměli a začínají od úplného začátku v konfrontaci s těmi, kdo měli jazyk na střední škole. Je pak nutné pracovat velmi individualizovaně v rámci jedné skupiny. Výsledkem toho je, že progres by mohl být citelnější, výstupy kvalitnější a obsah učiva kvantitativnější.“

Z celkového počtu dotazovaných VOŠ považuje 77 % současnou výuku cizího jazyka za dostatečnou a profesně orientovanou a to v souvislosti s požadovaným výstupem absolventů v oborovém zaměření znalostí cizího jazyka odborného. 23 % odpovědí uvádí nestandardizované parametry výuky a vzdělávání cizího jazyka s výstupem k úrovni vzdělávání a ověření znalostí studentů. Tento faktor je často zapříčiněn i nižší časovou dotací, kterou by pedagogové uvítali rozšířit a je příležitostí pro otevření prostoru volitelných modulů cizího jazyka pro studenty VOŠ, jako doplňkové aktivity (volitelný předmět) viz grafy níže. Ideálně také ve formě MOOC kurzu.

Graf č. 4: Dostatečnost výuky cizího jazyka na VOŠ

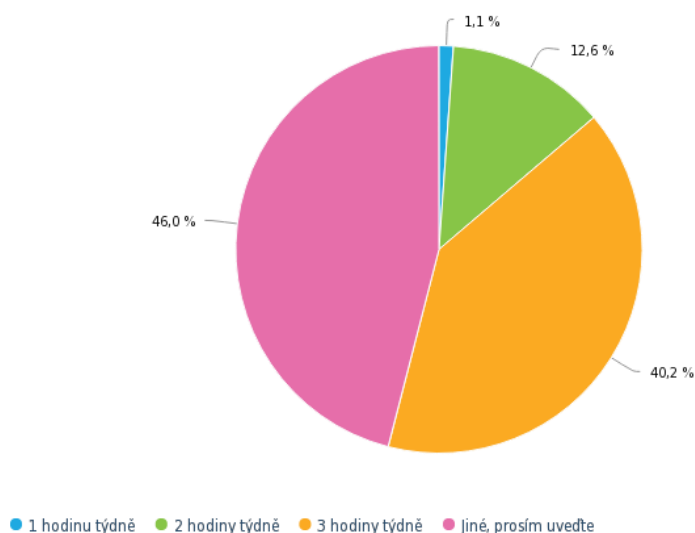
Zdroj: zpracování dat z vlastního dotazníkového šetření na VOŠ, viz příloha

² Jazykové znalosti VOŠ, Dotazníkové šetření online, vlastní zpracování 11/2019, dostupné viz příloha

Časová dotace výuky na VOŠ se pohybuje v rámci 3 a více hodin týdně, často se jedná o dotaci až 5 hodin. Dotace je závislá také na typu studia (denní, kombinované) a ročníku studia, s cílem intenzivní přípravy na absolutorium.

Graf č. 5: Časová dotace výuky cizího jazyka na VOŠ

Jakou časovou dotaci v rámci výuky VOŠ věnujete výuce cizího jazyka

Zdroj: zpracování dat z vlastního dotazníkového šetření na VOŠ, viz příloha

Hrozby

- Vysoká náročnost kladená na cizí jazyk odborný, vstupní znalosti absolventů SŠ na různé úrovni včetně absence znalosti odborného cizího jazyka.
- Předčasné odchody studentů pro nezvládnutí požadované úrovně.
- Absence standardu pro výuku a výstupní zkoušku z cizího jazyka.
- Zvládnutí studia cizího jazyka pro kombinované formy vzdělávání se stává velmi limitující k dokončení studia na VOŠ.

**Dotazníkové šetření odkrývá hrozby, které nastávají v rámci zvládnutí studia na VOŠ,
kde cizí jazyk je složitě zvladatelnou překážkou:**

- *„Studenti skládají absoluturní zkoušku z cizího jazyka. Toto považují za velmi stresující zátěž pro studenty, protože je na cizí jazyk kladen stejný důraz, jako na odborné znalosti. Zvláště u studentů dálkového studia se zkouška z cizího jazyka stává nepřekonatelnou překážkou a mnoho studentů končí se studiem již v prvním ročníku. Cizí jazyk na VOŠ vyučují deset let a pokud se dotazují absolventů na uplatnění cizího jazyka v praxi, tak je téměř nulová. Většina studentů definuje výuku cizího jazyka, jako "nutné zlo".*
- *„Z finan. důvodu musíme často spojit skupiny různé úrovně učitel pak musí pomoci streamingu učit studenty méně pokročilé i pokročilejší současně = zátěž pro učitele protože připravuje na jednu hodinu dva programy. Návrh: umožnit výuku i pro méně početné skupiny.“*

Celkově lze shrnout analytická data k závěru, kdy je nutné nastavit standardizovanou podobu obsahu vzdělávání cizího jazyka na vyšších odborných školách při zachování průchodnosti a volnosti zařazení témat dle oboru zaměření s dosažením požadované úrovně B2. K tomuto je potřeba, aby pro profesní zdatnost byla podporována tvorba nejlépe digitálních vzdělávacích zdrojů, neboť na současném trhu nejsou dostupné potřebné výukové materiály. Standardizovaná absoluturní zkouška musí taktéž doznat praktických změn, jelikož při časové dotaci 20 minut je v současném nastavení náročnou zkouškou pro budoucího absolventa VOŠ.

3. Návrh vize, koncepce v cizím jazyce VOŠ

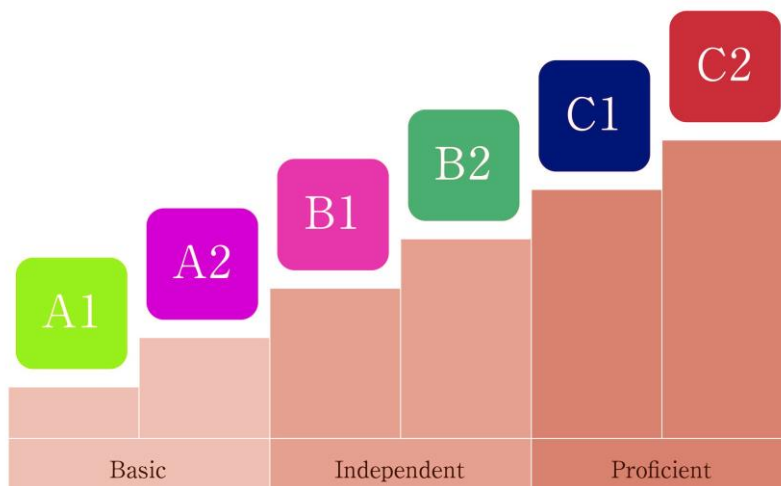
Cizí jazyk odborný se v rámci výuky a výstupu absoluturní zkoušky potýká v současné době s realizačními problémy uvedenými výše ve SWOT. Z tohoto důvodu je nutné doznat určitých změn, tak aby výstup byl optimální pro všechny zainteresované skupiny a zároveň byla dodržena vysoká úroveň kvality vzdělávání B2 Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky.

3.1. Návrh 1: Uznání mezinárodní certifikace CJO

Zkoušku z cizího jazyka odborného legislativně uznávat v rámci profesní mezinárodní certifikace B2

- Zkoušky z obchodního a profesního cizího jazyka minimálně na úrovni B2 Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky (SERRJ)

Graf č. 6: Úrovně Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky

Zdroj: Fairlist BLOG, online ³

³ Co znamenají označení různých jazykových úrovní? | Fairlist BLOG. Fairlist BLOG | blog o jazykovém vzdělávání [online]. Copyright © 2013 [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: <https://jazykove.fairlist.cz/2019/12/jazykove-urovne/>

Legislativní ukotvení - nahrazující zkouška z cizího jazyka

Úprava vyhlášky 10/2005 část první § 8 organizace absolutoria

„Zkoušku z cizího jazyka, kterou student ukončuje vzdělávání podle § 102 školského zákona č. 561/2004 Sb., lze nahradit výsledkem standardizované zkoušky podle školského zákona dokládající jazykové znalosti studenta na profesní úrovni B2 nebo úrovni vyšší podle **Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky.**“

Mezinárodní profesní certifikace

Pro přehled uvádíme jazykové zkoušky mezinárodní úrovně, které by byly profesně zaměřené tak, aby bylo možné jejich legislativní uznání při zachování parametrů absolutorní zkoušky na VOŠ.

Uvedené zkoušky z anglického jazyka a německého jazyka dokládají a ověřují znalosti všeobecného, případně odborného jazyka. Těmito zkouškami může absolvent VOŠ prověřit své znalosti na požadované úrovni B2 a získat tak mezinárodně uznávaný certifikát platný v zahraničí.

3.1.1. ANGLICKÝ JAZYK – mezinárodní profesní certifikát

CAMBRIDGE ESOL – BEC

Tyto nejrozšířenější zkoušky zajišťuje například British Council, testování je také nabízeno přímo na některých jazykových školách. U nejnižší úrovně **BEC Preliminary** (pro kandidáty se základní a nižší střední úrovní znalosti anglického jazyka) minimální hodnota pro úspěšné složení zkoušky odpovídá asi 70 % z celkového počtu bodů, u vyšších úrovní **BEC Vantage** (pro kandidáty se středně pokročilou úrovní anglického jazyka, kteří již pracují nebo se připravují na zaměstnání v obchodní sféře) a **BEC Higher** (pro studenty, kteří již získali nebo získávají obchodní a administrativní zkušenosti) je požadována alespoň 60 % úspěšnost, přičemž pro úspěšné složení není třeba této úrovně dosáhnout v každé jednotlivé části zkoušky.

CITY & GUILDS. Zkoušky jsou v úrovni **EBC** (English for Business Communications), **SETB** (Spoken English Test for Business) a **EOS** (English for Office Skills). Zkouška **EBC** se zaměřuje na přesnou a rychlou obchodní komunikaci v angličtině. **SETB** je samostatnou ústní zkouškou, jež testuje komunikovat v řadě realistických profesních situací. Písemný test **EOS** je zacílen na zaměstnance na administrativních pozicích.

LCCIEB Dalším testovacím rámcem je **LCCIEB** (London Chamber of Commerce and Industry), který nabízí jazykové zkoušky **EFB** (English for Business) a **EFC** (English for Commerce). **EFB** umožňuje testování v pěti úrovních, **EFC** ve třech úrovních. V rámci České republiky získalo akreditaci LCCI několik center.

Zkoušky jsou zaměřeny úkolově a testující dovednosti v angličtině v rámci pracovního kontextu. Skládá se z povinné písemné části trvající hodinu až tři hodiny a volitelného ústního testu a poslechu. ⁴

TOEIC® Test of English for International Communication - Zkouška z angličtiny pro pracovní prostředí jednotná pro všechny testované pokročilosti (A1 až C1). Je vhodným motivačním prvkem ve firmách pro získání dovednosti jazykové úrovně na profesní úrovni.

IELTS The International English Language Testing System - Zkouška z angličtiny jednotná pro všechny úrovně pokročilosti, hodnotící poslech, čtení, psaní a mluvený projev. Existuje ve variantě prověřující všeobecnou angličtinu a variantě zaměřenou na angličtinu v akademickém prostředí.

TELC ENGLISH The European Language Certificate in English - Zkoušky z angličtiny zahrnující písemnou i ústní část. **Pro obecnou angličtinu je dostupná v 6 úrovních. Jsou i varianty pro obchodní angličtinu, akademické prostředí, hotelnictví a technické obory.**⁵

⁴ Angličtina: obchodní jazykové zkoušky ← Jazyky.com. Jazyky.com ← magazín o jazykovém vzdělávání, studiu, překladech, tlumočení a práci v zahraničí [online]. Copyright © 2005 [cit. 20.07.2021]. Dostupné z: <https://www.jazyky.com/anglictina-obchodni-jazykove-zkousky/>

⁵ ANGLIČTINA ONLINE: VŠE O ANGLIČTINĚ NA JEDNOM MÍSTĚ. Jazyková zkouška telc English - The European Language Certificate in English - Evropský jazykový certifikát z angličtiny: Zkoušky z angličtiny. [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.anglictina-on-line.cz/zkousky-anglictina/telc-english>.

3.1.2. NĚMECKÝ JAZYK – mezinárodní profesní certifikát

- **Goethe-zkoušky** jsou zpracovány dle Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky (SERRJ) a pokrývají všechny jeho úrovně, tedy od A1 pro začátečníky až po C2 jakožto nejvyšší jazykovou úroveň. Institut se zaměřuje také na obchodní jazyk a certifikáty: Úroveň B2 Zertifikat Deutsch für den Beruf, Úroveň C1 BULATS Deutsch – Test für den Beruf.
- **Zkoušky Österreichisches Sprachdiplom Deutsch** z němčiny pro mládež a dospělé jsou určené jak studentům, tak dospělým profesionálům napříč obory, kteří buď využívají standardizace k řízení a akceleraci jazykového pokroku nebo jako doklad potřebný pro prokázání jazykové úrovně při přijímacích řízeních na střední a vysoké školy či u zaměstnavatelů v České republice nebo zahraničí.⁶
- **Deutsch als Fremdsprache in der Wirtschaft (WiDaF)**. Jednotný test, který skládá uchazeč na počítači, určuje dosaženou jazykovou úroveň (A1 až C2 dle SERR) podle získaného počtu bodů. Zkoušku vytvořila Německo-francouzská obchodní komora a je tudíž zaměřená na obchodní a profesní němčinu. Celkem 150 otázek sestává z částí věnovaných slovní zásobě, gramatice, čtení a poslechu a uchazeč vždy volí jednu odpověď z několika nabízených možností.⁷

3.2. Návrh 2: Absolutorní zkouška

Zaměřené na odborný jazyk v ekonomické oblasti (dle oboru). Při zachování požadované časové dotace 20 minut na absolutorní zkoušku dle vyhlášky 10/2005 část první § 8 Organizace absolutoria, která by se skládala z následujících částí:

- Zadání RESUME/ZÁVĚRU absolventské práce v požadovaném cizím jazyce, které by podléhalo zadání, oponentuře a hodnocení absolventské práce pedagogem cizího jazyka. Tato část by ověřovala písemný projev a porozumění.
- U ústní části (prověření komunikačních dovedností)

⁶ JAZYKY.STUDIUM.PRÁCE.: magazín o jazykovém vzdělávání, studiu, překladech, tlumočení a práci v zahraničí. Státní jazykové zkoušky z němčiny. Zkoušky a certifikáty. [online]. 20. 6. 2008 [cit. 2021-03-15]. ISSN 1801-688X. Dostupné z: <https://www.jazyky.com/statni-jazykove-zkousky-z-nemciny/>.

⁷ Zkoušky z němčiny - Jazykové centrum Correct. Jazyková škola Brno - Jazykové centrum Correct [online]. Copyright © [cit. 20.07.2021]. Dostupné z: <https://www.jc-correct.com/jazykove-zkousky/z-nemciny>

- 10 minut vyhrazeno prezentaci ZÁVĚRU/RESUME absolventské práce v cizím jazyce a zodpovězení otázek oponenta a vedoucího
- 10 minut vyhrazeno konverzaci na vybrané téma oborového zaměření ekonomické VOŠ v oblasti, včetně možnosti použití ilustrativních pracovních listů:
 - **63 Ekonomika a administrativa**
 - **64 Podnikání v oborech, odvětví**
 - **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**
 - **66 Obchod**

Ústní projev:

- student se v ústní interakci dokáže plynule a spontánně účastnit rozhovorů a diskuzí o široké škále témat z ekonomických dovedností profesního zaměření
- v samostatném ústním projevu dokáže efektivně popsat a poskytnout instrukce k specifickým procesům a metodám v rámci svého oboru, spontánně interpretovat data a přesně a stručně sdílet své stanovisko.

Poslech s porozuměním:

- student rozumí delším promluvám a přednáškám, a dokáže sledovat argumenty a protiargumenty;
- umí identifikovat a odkazovat na specifické informace v promluvě druhé osoby.

Čtení s porozuměním:

- student umí najít specifické informace v textu na známá, ale složitá témata oborového profesního zaměření
- umí číst dokumentaci, odborné knihy, články a recenze, a sledovat potenciální komplexní argumenty a protiargumenty. Porozumí čtenému textu o zadaném rozsahu slov

Písemný projev:

Prověřuje dovednost sestavit v cizím jazyce sdělení ve stanoveném celkovém rozsahu. Zkouška je hodnocena po stránce gramatických a lexikálních struktur – schopnost používat vybrané mluvnické a lexikální struktury na dané úrovni.

3.3. Návrh 3: Standard cizí jazyk odborný ekonomická oblast

Při zachování pružnosti a flexibility přizpůsobení se vývoji v oborovém zaměření uvádíme pouze příkladové návrhy obsahu témat absoluturní zkoušky z ústní části.

Nicméně studium odborného cizího jazyka předpokládá ucelený systém vzdělávání s profesním zaměřením. Proto je nejprve nutné stanovit předpoklady studenta VOŠ:

ÚROVEŇ B1 – vstupní předpoklady studenta VOŠ

Rozumí hlavním bodům jasně spisovné řeči o známých záležitostech, s nimiž se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Umí si poradit s většinou situací, které se mohou vyskytnout při cestování v oblasti, kde se mluví daným jazykem. Píše jednoduché souvislé texty o dobře známých tématech nebo o tématech, která ho zajímají. Umí popsat zážitky a události, sny, naděje a ambice a stručně zdůvodnit a vysvětlit své názory a plány.

Tabulka 1: Jazykové dovednosti předpokládané při vstupu na VOŠ - B1

Čtení	Psaní	Poslech
Charakteristika povolání	Osobní dopis	Informace
Zpráva z praxe - zkušenosti	Poptávka	Diskuse
Dotazník	Stížnost	Úvod do vysílání
Komentář	Reklama	Rozhovor
Krátké informace	Životopis	Interview
Životopis	Čtenářský dopis	Krátké interview
Článek - text ze slovníku	Stanovisko/postoj	Zpráva, sdělení
Tisková zpráva	Oznámení	Informace o programu
Popis výrobku	Novinový článek	Rádiové reportáže
Příručka	Obrázky jako podnět pro psaní	Rozhlasová hra
Cestovní průvodce (kniha)	Mluvení	Literární scéna, výstup
Reportáž	Diskuse	
Statistika	Reprodukce/interpretace obsahu	
Dotazník	Interview	
Reklama	Konverzace (rozhovor) - Small Talk	
Slovník	Řešení problému	
Novinový inzerát	Konverzace, porada	
Zpráva z novin	Telefonát	
Autobiografie	Obrázky jako podnět pro mluvení	
Vyprávění		
Román v dopisech		
Báseň		
Literární krátký text		

Zdroj: Vlastní zpracování dle RVP pro střední školy

ÚROVEŇ B2 - výstupní předpoklady studenta VOŠ

Rozumí většinou mluvenému projevu, který se zabývá běžnými problémy (televize, film). Obdobné je to i při čtení textů. Dokáží porozumět hlavním myšlenkám složitějších textů, zejména ve svém oboru. Mohou též číst prózu psanou aktuálním jazykem. Jsou schopni plynule konverzovat s rodilými mluvčími ve známé oblasti a dokážou vyjádřit svůj názor a různé stránky daného problému. Dokážou napsat podobný text ze své oblasti a podchytit v něm jasně jeho význam. Na úrovni B2 jsou studenti schopni obohatit svůj psaný i mluvený projev o idiomy.

Znalost anglické gramatiky: Přítomný čas prostý versus průběhový, minulý čas prostý versus průběhový, minulý čas versus předpřítomný čas, předminulý čas, vyjádření budoucnosti, předpřítomný čas prostý a průběhový, předminulý čas a předpřítomný čas, modální slovesa, kondicionál, zvrtná zájmena, frázová slovesa.

Tabulka 2: Jazykové dovednosti předpokládané při výstupu na VOŠ - B2

Čtení	Psaní	Poslech
Charakteristika povolání	Dopis/email	Informace
Zpráva z praxe - zkušenosti	Poptávka	Diskuse
Dotazník	Stížnost	Veletrh/konference
Komentář	Žádost	Rozhovor
Krátké informace	Reklama	Interview
Životopis	Životopis	Zpráva, sdělení
Motivační dopis	Motivační dopis	Youtube videa
Článek - text ze slovníku	Stanovisko/postoj	Rádiové reportáže
Tisková zpráva	Oznámení	Reklamace/stížnost
Popis výrobku	Novinový článek	
Příručka	Reklamace	
Statistika		
Dotazník	Mluvení	
Reklama	Diskuse	
Slovník	Reprodukce/interpretace obsahu	
Novinový inzerát	Pracovní pohovor - Interview	
Zpráva z novin	Konverzace (rozhovor) - Small Talk	
Autobiografie	Řešení problému	
Vyprávění	Porada - meeting	
Literární krátký text	Telefonát	
Reklamace/stížnost	Reklamace/stížnost	
	Vyjednávání	

Zdroj: Vlastní zpracování dle RVP pro střední školy

Díky stanoveným úrovním vstupu a výstupu odborného cizího jazyka na VOŠ je možné stanovit dle oborových struktur ekonomické oblasti vzdělávání na vyšších odborných školách následující okruhy témat:

3.3.1 Obsahová témata ekonomická VOV

Obecná témata společná

- Komunikace – meeting, komunikace se zákazníky
- Telefonování
- Dopis – obchodní korespondence
- Mikroekonomie, Makroekonomie
- Marketing
- Management
- Marketingová komunikace
- Bankovníctví
- Účetnictví
- Daně
- V zaměstnání
- Vlastní firma, typy firem, podnikatelský plán
- V bance
- Podnikání
- Žádost o práci - přijímací pohovor

Odborná témata dle oborového zaměření

Pro každý kód odbornosti vyšších odborných škol je pak specifické zaměření jazykových dovedností. Výuka odborného jazyka spočívá právě v integraci odborné terminologie do běžné komunikace v pracovních situacích, se kterými se bude student v reálném pracovním procesu setkávat. Student musí prokázat znalosti a dovednosti jazyka i odborné znalosti.

KÓD 63: Zahraniční obchod

Témata specifická pro daný obor

- Služební cesta do zahraničí
- Plán cesty – itinerář
- Cestovní pojištění
- Na letišti
- V hotelu – rezervace, check-in
- V restauraci s obchodním partnerem
- Veletrh, konference
- Návštěva zákazníků/obchodních partnerů - exkurze
- V bance
- Podnikání
- Mezikulturní odlišnosti
- Etiketa
- Mezikulturní komunikace
- Zahraniční obchod
- Evropská unie

KÓD 64: Management sportu

Témata specifická pro daný obor

- Vedení, organizování sportovní akce
- Sport a média – typy a jejich role
- Reklama ve sportu - sponzoring/dar
- Správa/vedení sportovní organizace
- Části tréninku
- Mezinárodní sport
- Sport v České republice
- Trendy aktivit ve volném čase
- Lidské tělo a funkce
- Strava a výživa
- Zdravotní péče
- Vlivy sportu na tělo
- Lidské tělo a funkce
- Strava a výživa
- Vzdělávací systém v České republice a výuka sportu
- Zranění
- Sport pro postižené

KÓD 65: Hotelnictví a turismus – cestovní ruch

Témata specifická pro daný obor

Definice a specifika cestovního ruchu

- Komponenty (hmotné / nehmotné prvky) cestovního ruchu
- Turistický produkt a jeho specifika
- Charakteristika jízd
- Od motivace až po cíle

Motivace

- Formy cestovního ruchu
- Zdroje cestovního ruchu
- Speciální formy cestovního ruchu
- Destinace

Stručná historie cestovního ruchu

- Cestovní ruch v první polovině 20. století
- Lázeňský turismus v šedesátých letech
- Dopady hromadného cestovního ruchu

Budoucnost cestování

- Nezávislé cestování a dovolená na míru
- Trendy v cestovním ruchu

Zdravotně zaměřený cestovní ruch

- Formy aktivní dovolené
- Lázeňský turismus

KÓD 65: Hotelnictví a turismus – služby cestovního ruchu a jejich propagace

Témata specifická pro daný obor

Dopravní služby

- Silniční doprava
- Železniční doprava
- Letecká doprava
- Očekávané trendy v dopravě a dopady

Ubytovací průmysl

- Zařízení pro ubytování
- Klasifikace ubytovacích zařízení
- Hotelové ubytování

Cestovní kanceláře

- Práce cestovních organizátorů
(cestovní agentury, cestovní kanceláře)
- Prázdninový balíček versus prohlídka s průvodcem

- Vedoucí pracovníci

Média v marketingu cestovního ruchu

- Tištěná média
- Vysílací média
- Venkovní média

Principy marketingu v cestovním ruchu

- Obchodní úředníci
- Prodej prostřednictvím reklamy
- Prodej prostřednictvím veřejných nástrojů a technik
- Prodej prostřednictvím podpory prodeje
- Tiskový prodej

KÓD 65: Hotelnictví a turismus – turistický potenciál ČR a jeho propagace

Témata specifická pro daný obor

Přírodní zajímavosti v České republice

- Hory
- Řeky a vodní nádrže
- Národní parky a chráněné oblasti v České republice
- Historické památky
- Hrady a zámky
- Katedrály, kostely, kláštery
- Muzea a galerie

Architektonické památky (20. století a moderní / současná architektura)

- Slavní čeští umělci a architekti
- Nové architektonické zaměření

České památky na seznamu světového dědictví UNESCO

- Současný seznam pamětihodností z hlediska docházkové vzdálenosti a jejího dopadu na místní život
- Potenciální kandidáti na seznam

Kulturní život v České republice

- Hudební a divadelní festivaly
- Filmové festivaly
- Lidové slavnosti

Kongresový turismus

Úmluva v České republice proti Evropě a zámoří

- Organizace událostí
- Typy míst
- Ubytování a stravování na kongresu
- Bezpečnost a další úvahy organizátorů

KÓD 66: Mezinárodní obchod, přeprava, zásilatelství

Témata specifická pro daný obor

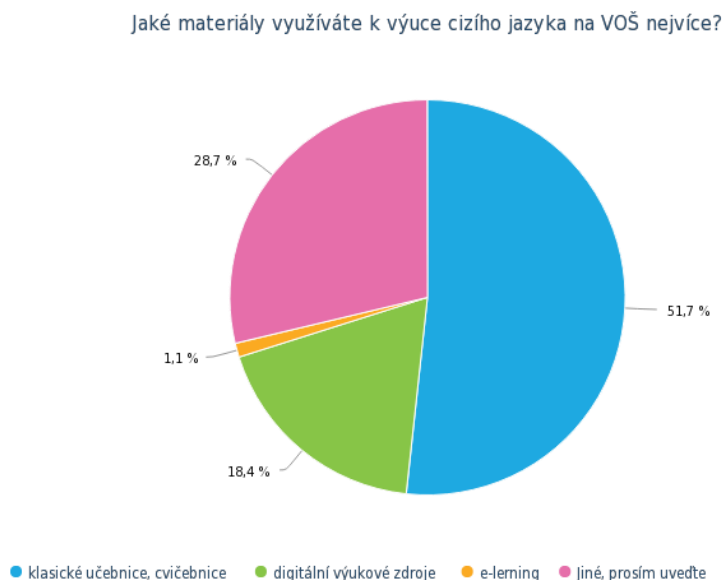
- Plánování a zařizování dopravy
- Skladování zboží
- Zasílání zboží
- Logistické služby
- Vrácení zboží – vyřízení reklamace
- Doprava a obsluha zařízení
- Dokumentace a finance
- Supply chain – řízení dodavatelského řetězce
- Cla, měnové kurzy
- Řešení problémů
- Vyjednávání

Pro všechna tato témata existuje metodická a pedagogická opora digitálních výukových materiálů, která je dostupná na <https://www.vovcr.cz/portal/>. Zároveň jsou pro obory ekonomického zaměření vytvořeny vstupní výukové materiály (tamtéž), odpovídající počáteční úrovni studia na VOŠ.

3.3.2. Současný výukový materiál na VOŠ

Z dotazníkového šetření na VOŠ vyplývá, že v rámci vzdělávání je pedagogy vyučujícími cizí jazyk odborný využíváno nejvíce klasických učebnic a cvičebnic, tj. 51,7 %, na druhém místě je pak v četnosti zastoupeno používání digitálních výukových zdrojů, tj. 18,4 %. Nicméně dle výpovědí je nutné podotknout, že velmi často se jedná o kombinace zdrojů, tj. 28,7 % a také využití rodilých mluvčích pro nácvik správné konverzace, viz graf níže.

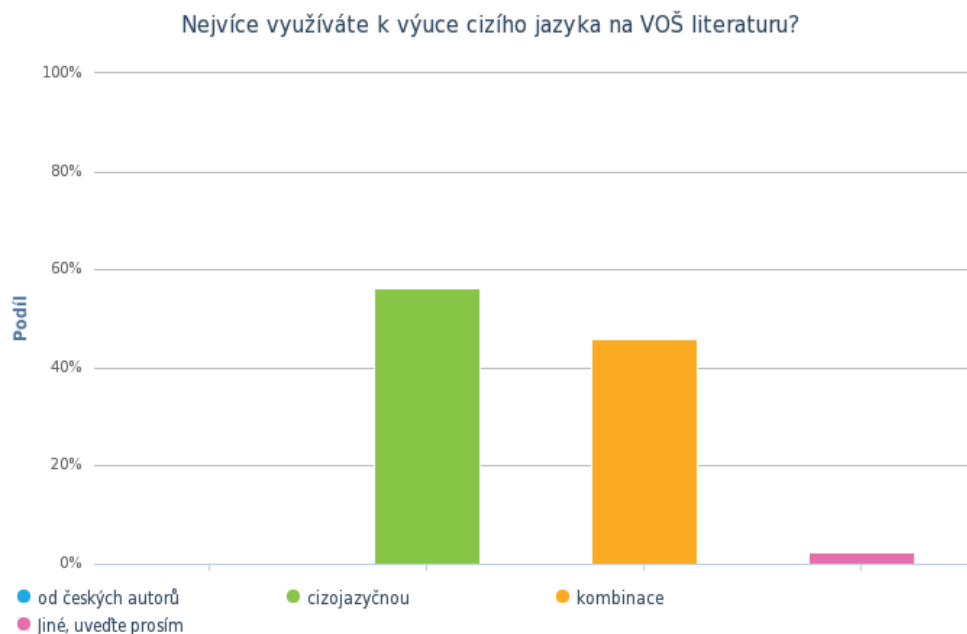
Graf č. 7: Využívané výukové materiály k výuce

Zdroj: zpracování dat z vlastního dotazníkového šetření na VOŠ, viz příloha

Z výše uvedeného plyne také fakt, že kombinace více zdrojů je nejvíce zastoupena ve výuce cizího jazyka na VOŠ. Jelikož je však dostupnost české literatury pro výuku jazyků na trhu v odborném zaměření nedostačující, velmi často je v následných studijních letech (ročnících), se zvyšující se potřebou znalostí, využívána literatura zahraniční nebo vlastní tvorby na VOŠ. Což potvrzuje v grafu níže fakt responzí ve výši 56,3 % ve prospěch využití cizojazyčné literatury a dále 46 % uvedených odpovědí v kombinaci výukových zdrojů.

Graf č. 8: Využívaná literatura k výuce cizího jazyka

Zdroj: zpracování dat z vlastního dotazníkového šetření na VOŠ, viz příloha

REALIZOVANÉ OTEVŘENÉ DIGITÁLNÍ VÝUKOVÉ ZDROJE

V rámci realizace projektu vyšších odborných škol vzniklo 20 otevřených digitálních zdrojů (ODZ) s ekonomickým zaměřením a jazykové dovednosti absolventů, dostupných na platformě www.vovcr.cz. I z tohoto důvodu získal projekt vyšších odborných škol na důležitosti a vznikající ODZ mohou mezeru v odborně zaměřených materiálech zaplnit a přispět tak ke zkvalitnění jazykové výuky na VOŠ.

Tabulka 3: Realizované ODZ

Kód odbornosti	Jazyk	NÁZEV PUBLIKACE
63	NJ	Německý jazyk odborný v ekonomické oblasti odbornosti 63
63	NJ	Německý jazyk všeobecný v ekonomické oblasti odbornosti 63
63	AJ	Anglický jazyk odborný v ekonomické oblasti odbornosti 63
63	AJ	Anglický jazyk všeobecný v ekonomické oblasti odbornosti 63
64	NJ	Německý jazyk všeobecný v ekonomické oblasti odbornosti 64
64	NJ	Německý jazyk odborný v ekonomické oblasti odbornosti 64
64	AJ	Anglický jazyk odborný v ekonomické oblasti odbornosti 64
64	AJ	Anglický jazyk všeobecný v ekonomické oblasti odbornosti 64
65	NJ	Německý jazyk odborný v oblasti odborností 65
65	NJ	Německý jazyk - Služby CR a jejich propagace
65	NJ	Německý jazyk všeobecný v oblasti odborností 65
65	NJ	Německý jazyk - Turistický potenciál ČR a jeho propagace
65	AJ	Anglický jazyk odborný v oblasti odborností 65
65	AJ	Anglický jazyk - Služby CR a jejich propagace
65	AJ	Anglický jazyk - Turistický potenciál ČR a jeho propagace
65	AJ	Anglický jazyk všeobecný v oblasti odborností 65
66	AJ	Anglický jazyk odborný v oblasti odborností 66
66	AJ	Anglický jazyk všeobecný v oblasti odborností 66
66	NJ	Německý jazyk odborný v oblasti odborností 66
66	NJ	Německý jazyk všeobecný v oblasti odborností 66

Zdroj: vlastní zpracování, data www.vovcr.cz

3.3.3 Standard výsledků učení profesního cizího jazyka na VOV

Tabulka 4: Rámec pro kreditový systém ECVET

Jednotka výsledku učení	
Název jednotky výsledků učení	CIZÍ JAZYK ODBORNÝ VOŠ Oborové zaměření:
Název kvalifikace či oboru vzdělávání, k němuž se výsledek učení vztahuje:	CZ 63 Ekonomika a administrativa 64 Podnikání v oborech, odvětvích 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus 66 Obchod
Úroveň kvalifikace EQF	6 (terciární vzdělávání vyšší odborná škola s absolutoriem)
Délka učení	3 až 3,5 roku (denní a kombinovaná forma)
Očekávané výsledky učení (znalosti, dovednosti, samostatnost a odpovědnost)	Účastník studia umí: <ul style="list-style-type: none">• psát krátké obchodní zprávy a dopisy• číst články z obchodních publikací• poslouchat, rozumět a vyjadřovat své názory na schůzkách• porozumět obchodním zprávám a dopisům• vyjádřit svůj názor a vést jednání o věcných tématech• přednést připravenou prezentaci a napsat krátký návrh
Postupy a kritéria pro hodnocení	Uživatel jazyka mající úroveň B2 dokáže: <ul style="list-style-type: none">• Porozumět hlavním myšlenkám složitých textů týkajících se jak konkrétních, tak abstraktních témat včetně odborně zaměřených diskusí ve svém oboru.• Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími, aniž by to představovalo zvýšené úsilí pro kteréhokoliv účastníka interakce.• Uživatel jazyka na této úrovni B2 umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat a vysvětlit své názorové stanovisko týkající se aktuálního problému s uvedením výhod a nevýhod různých možností.

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 5: Standard cizího jazyka ekonomická oblast VOV

CIZÍ JAZYK ODBORNÝ – anglický jazyk, německý jazyk	
KREDITOVÉ HODNOCENÍ PŘEDMĚTU	Počet kreditů / zkouška
ZPŮSOB UKONČENÍ PŘEDMĚTU	Klasifikovaný zápočet
FORMA ZKOUŠKY	Kombinace písemná propojená s poslechem ústní forma propojena se čtením
ROZSAH VÝUKY PŘEDMĚTU	studium prezenční: určeno dle akreditace VOŠ minimální rozsah 4 hodiny týdně studium kombinované: určeno dle akreditace VOŠ minimální rozsah 12 hodin za období
ANOTACE PŘEDMĚTU	Předmět připravuje posluchače především na práci s odborným textem, upevňuje a prohlubuje jejich jazykové znalosti a dovednosti. Dalším krokem obsahu studia je budování jazykové kompetence v odborné oblasti zaměření VOV. Důležitou součástí je propojení praxe a oboru zaměření VOV a s tím související odborná terminologie.
CÍLE PŘEDMĚTU A CHARAKTERISTIKA ZÍSKANÝCH DOVEDNOSTÍ	Cílem výuky je, aby se studenti orientovali v odborných textech, práce studentů s textem, rozvoj a prohloubení jejich komunikativních řečových dovedností, a to jak receptivních (čtení a poslech s porozuměním), tak produktivních (ústní a písemné vyjadřování). Dalším cílem je rozvoj odborné slovní zásoby se zaměřením na profesní znalosti a dovednosti odborného jazyka v ekonomických oblastech.
OSNOVA PŘEDMĚTU ve vztahu k časovému rozvrhu výuky	1. ročník Obecná témata s vazbou na znalosti SŠ <ul style="list-style-type: none">• Komunikace – meeting, komunikace se zákazníky• Telefonování• Dopis – obchodní korespondence• Mikroekonomie, Makroekonomie• Marketing• Management• Marketingová komunikace• Bankovníctví• Účetnictví• Daně• V zaměstnání• Vlastní firma, typy firem, podnikatelský plán• V bance• Podnikání• Žádost o práci - přijímací pohovor

	<p>2. ročník</p> <p>Specifická témata dle oborového zaměření VOV</p> <ul style="list-style-type: none">• 63 – Ekonomika a administrativa,• 64 – Podnikání v oborech, odvětvích,• 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus,• 66 – Obchod. <p>Více viz modulová témata kapitola</p>
	<p>3. ročník</p> <p>Specifická témata dle oborového zaměření VOV</p> <ul style="list-style-type: none">• 63 – Ekonomika a administrativa,• 64 – Podnikání v oborech, odvětvích,• 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus,• 66 – Obchod. <p>Více viz modulová témata kapitola 6.4 – okruhy otázek s výstupem k absolutoriu v předepsané formě profesního zaměření. Zařazení intenzivní přípravy na absolutorium VOV, předpoklad nabytí znalostí z odborných praxí na VOŠ (včetně zahraničních stáží v rámci Erasmus+).</p>
VÝSLEDKY UČENÍ	<p>Ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none">- student se v ústní interakci dokáže plynule a spontánně účastnit rozhovorů a diskuzí o široké škále témat z ekonomických dovedností profesního zaměření,- v samostatném ústním projevu dokáže efektivně popsat a poskytnout instrukce k specifickým procesům a metodám v rámci svého oboru, spontánně interpretovat data a přesně a stručně sdílet své stanovisko. <p>Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none">- student rozumí delším promluvám a přednáškám, a dokáže sledovat argumenty a protiargumenty,- umí identifikovat a odkazovat na specifické informace v promluvě druhé osoby. <p>Čtení s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none">- student umí najít specifické informace v textu na známá, ale složitá témata oborového profesního zaměření,- umí číst dokumentaci, odborné knihy, články a recenze, a sledovat potenciální komplexní argumenty a protiargumenty.
VÝUKOVÉ METODY	<p>Mezi upřednostňované přístupy a metody výuky profesní angličtiny a profesní němčiny patří komunikační metoda a přístup založený na úkolech s využitím multimediálních vyučovacích prostředků.</p> <p>Zařazena je výuka pedagoga cizího jazyka odborného s možností kombinace rodilého mluvčího pro konverzační hodiny výuky a podporou elektronických vzdělávacích materiálů viz www.vovcr.cz. Metodika pro výuku jazyka je dostupná taktéž na portále vovcr.cz.</p>

Zdroj: vlastní zpracování

3.3.4 Kritéria hodnocení cizího jazyka odborného

KRITERIA SEBEHODNOCENÍ B2

- Rozumím delším promluvám a přednáškám a dokážu sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně znám. Rozumím většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Rozumím článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska.
- Dokážu se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že mohu vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími.
- Dokážu se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory. Dokážu se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti mého zájmu. Umím vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.
- Umím napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s mými zájmy. Umím napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovedu zdůraznit, čím jsou pro mne události a zážitky osobně důležité.

KRITERIA KVALITATIVNÍCH ASPEKTŮ HODNOCENÍ B2

- Má dostatečný rozsah jazyka, aby byl schopen/byla schopna vytvořit jasný popis, sdělil(a) své názory týkající se většiny obecných témat, což činí bez většího zřejmého hledání slov a pomocí některých druhů podřadných souvětí.
- Ovládá gramatiku v relativně vysoké míře. Nedopouští se chyb, které by mohly způsobit nedorozumění, a je si schopen/schopna většinu svých chyb opravit.
- Dokáže v docela plynulém tempu produkovat úseky jazykové promluvy, ačkoliv může váhat v případech, kdy hledá strukturní a výrazové prostředky. Promluva je poznamenána jen několika znatelnými pauzami.
- Dokáže inicializovat promluvu, vzít si slovo, kdy je to vhodné, a ukončit konverzaci, kdy potřebuje, ačkoliv to nemusí vždy provést elegantním způsobem. Napomáhá vývoji diskuse, která probíhá ve známé oblasti tím, že dává najevo, že rozumí, vyzývá ostatní k diskusi atd.

- Dokáže užívat omezené množství kohezních prostředků tak, že umí ze svých výpovědí vytvořit věcnou a koherentní promluvu, ačkoliv v dlouhém textu nedokáže občas postihnout myšlenkovou návaznost.⁸

Pracovní listy pro cizí jazyk odborný

Mimo jiné je žádoucí, aby pro výuku cizího jazyka profesně zaměřeného existovaly tzv. pracovní listy, které jsou vhodným nástrojem ve výuce pedagoga VOŠ. Cílem pracovních listů je získání a procvičování znalostí a dovedností. Pracovní listy jsou zařazeny mezi didaktické materiální prostředky.

VZOR

Pracovní list tematický:

Obecné schéma vhodné pro zakoupení zboží nebo služeb

1. Přemístění se do místa jednání

1.1 Nalezení cesty k obchodu, obchodnímu domu, supermarketu, restauraci, nádraží, hotelu atd.

1.2 Nalezení cesty k pultu, oddělení, ke stolu, pokladně, recepci atd.

2. Navázání kontaktu

2.1 Výměna pozdravů s majitelem obchodu/prodávatelem/číšníkem/recepčním atd.

2.1.1 prodávač zdraví zákazníka

2.1.2 zákazník odpovídá na pozdrav

3. Výběr zboží/služeb

3.1 Identifikace kvality požadovaného zboží/požadovaných služeb

3.1.1 žádání informací

3.1.2 poskytování informací

3.2 identifikace existujících možností

3.3 prodiskutování kladů a záporů existujících možností (např. kvality, ceny, barvy, velikosti zboží)

⁸ MŠMT, EU a zahraničí / Jazykové vzdělávání / Mezinárodní projekty / Společný evropský referenční rámec pro jazyky © 2013 – 2021 MŠMT [online citace 15.7.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>

- 3.3.1 vyžádání informací
- 3.3.2 poskytování informací
- 3.3.3 žádání poradenství žádost o konzultaci
- 3.3.4 poskytování poradenství poskytnutí konzultace
- 3.3.5 vyžadování vyžádání informací o výhodách
- 3.3.6 poskytování informací o výhodách

- 3.4 identifikace určitého požadovaného zboží
- 3.5 překontrolování kontrola vyžádaného zboží
- 3.6 vyjádření souhlasu s koupí

4. Výměna zboží za platbu

- 4.1 souhlas s cenou položky
- 4.2 souhlas s celkovou sumou
- 4.3 přijetí platby/zaplacení
- 4.4 přijetí zboží/předání zboží (a účtenky)
- 4.5 vzájemné poděkování
 - 4.5.1 prodavač děkuje
 - 4.5.2 zákazník děkuje

5. Odchod

- 5.1 vyjádření spokojenosti
 - 5.1.1 prodavač vyjadřuje uspokojení spokojenosti s prodejem
 - 5.1.2 zákazník vyjadřuje uspokojení spokojenosti s koupí/nákupem
- 5.2 výměna poznámek běžného charakteru ve společenském styku (např. o počasí, místní novinky)
- 5.3 výměna pozdravů na rozloučenou
 - 5.3.1 prodavač se loučí
 - 5.3.2 zákazník se loučí⁹

⁹ Společný evropský referenční rámec pro jazyky – kapitola 5, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. Copyright ©2013 [cit. 15.06.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referenčni-ramec-pro-jazyky>

4. Cíl v cizím jazyce na VOŠ

Cílem v rámci této aktivity je zachovat vysokou úroveň výuky B2 Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky (SEERRJ) s důrazem na odborné profesní znalosti. Ačkoliv z dotazníkového šetření vyplývá, že v současné době je problematické, díky náročnosti udržet studenty ve studijní aktivitě a zájmu s dosažením absolutorní zkoušky, je tato zkouška nespornou výhodou vyšších odborných škol, která má unikátní zastoupení ve vzdělávací soustavě ČR s vazbou na profesní uplatnění absolventů na trhu práce. Nezbytné však je nastavit standardizovanou podobu výuky a výstupu vzdělávání na VOŠ. V souladu s Konceptí jazykového vzdělávání 2017–2022 je potřeba posilovat následující:

1. Komunikační kompetence žáků v cizích jazycích.
2. Jazykovou, oborovou a metodickou vybavenost učitelů cizích jazyků.
3. Přípravu budoucích učitelů cizích jazyků.
4. Zajištění dobrých a vhodných podmínek jazykového vzdělávání.¹⁰

¹⁰ Koncepte jazykového vzdělávání, NIDV - Národní institut dalšího vzdělávání [online]. Copyright ©Nv [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: https://www.nidv.cz/images/ntopics/manual-nahrane/Koncepte_jazykového_vzdelavani_PV_compressed.pdf

5. Závěr

Ačkoliv se z mnohých výpovědí respondentů zdá, že cizí jazyk odborný je zátěží a bariérou ve studiu VOŠ, není to zcela jednoznačný faktor a důvod pro radikální změnu.

Z celkové analýzy stavu vyplývá také fakt, že cizí jazyk je požadovaný ze strany zaměstnavatelů a je nespornou výhodou pro uplatnění na trhu práce. Bezpochyby lze také konstatovat, že úroveň vedená na vyšších odborných školách s profesním zaměřením je jedinečnou v systému vzdělávání ČR.

Co však často chybí, je standardizovaná podoba výuky a metodika pro cizí jazyk odborný. Nicméně nelze nastavit zcela striktní standard a podobu formy i obsahu výuky, neboť v turbulentním vývoji profesí by se toto stalo bariérou přizpůsobování se potřebám zaměstnavatelů.

V současné době pedagogové i přes bariery dosahují kvalitních výsledků, důkazem jsou vyhledávání absolventi VOŠ uplatnitelní i v zahraničních firmách.

Pokud se v rámci projektu VOV podaří nastavit tyto pedagogické podpory pro učitele a studenty VOŠ ve formě online výukových zdrojů a MOOC kurzů, zvýší se potenciál výhody VOŠ v rámci jejího studia i vazby na uplatnění absolventů na trhu práce, včetně eliminace jejich předčasných odchodů ze studia.

Seznam zdrojů

1. Co znamenají označení různých jazykových úrovní? | Fairlist BLOG. Fairlist BLOG | blog o jazykovém vzdělávání [online]. Copyright © 2013 [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: <https://jazykove.fairlist.cz/2019/12/jazykove-urovne/>.
2. Angličtina: obchodní jazykové zkoušky ← Jazyky.com. Jazyky.com ← magazín o jazykovém vzdělávání, studiu, překladech, tlumočení a práci v zahraničí [online]. Copyright © 2005 [cit. 20.07.2021]. Dostupné z: <https://www.jazyky.com/anglictina-obchodni-jazykove-zkousky/>.
3. ANGLIČTINA ONLINE: VŠE O ANGLIČTINĚ NA JEDNOM MÍSTĚ. Jazyková zkouška telc English - The European Language Certificate in English - Evropský jazykový certifikát z angličtiny: Zkoušky z angličtiny. [online]. [cit. 2021-03-04]. Dostupné z: <https://www.anglictina-on-line.cz/zkousky-anglictina/telc-english>.
4. JAZYKY.STUDIUM.PRÁCE.: magazín o jazykovém vzdělávání, studiu, překladech, tlumočení a práci v zahraničí. Státní jazykové zkoušky z němčiny. Zkoušky a certifikáty. [online]. 20. 6. 2008 [cit. 2021-03-15]. ISSN 1801-688X. Dostupné z: <https://www.jazyky.com/statni-jazykove-zkousky-z-nemciny/>.
5. Zkoušky z němčiny - Jazykové centrum Correct. Jazyková škola Brno - Jazykové centrum Correct [online]. Copyright © [cit. 20.07.2021]. Dostupné z: <https://www.jc-correct.com/jazykove-zkousky/z-nemciny>.
6. MŠMT, EU a zahraničí / Jazykové vzdělávání / Mezinárodní projekty / Společný evropský referenční rámec pro jazyky © 2013 – 2021 MŠMT [online citace 15.7.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>.
7. Společný evropský referenční rámec pro jazyky – kapitola 5, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. Copyright ©2013 [cit. 15.06.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>
8. Koncepce jazykového vzdělávání, NIDV - Národní institut dalšího vzdělávání [online]. Copyright ©Nv [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: https://www.nidv.cz/images/ntopics/manual-nahrane/Koncepce_jazykoveho_vzdelavani_PV_compressed.pdf

Seznam grafů a tabulek a zkratk

- Graf č. 1: Současná úroveň výuky cizího jazyka na VOŠ
Graf č. 2: Důležitost požadavku na výuku cizího jazyka na VOŠ
Graf č. 3: Kladení důrazu při výuce cizího jazyka na VOŠ
Graf č. 4: Dostatečnost výuky cizího jazyka na VOŠ
Graf č. 5: Časová dotace výuky cizího jazyka na VOŠ
Graf č. 6: Úrovně Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky
Graf č. 7: Využívané výukové materiály k výuce
Graf č. 8: Využívaná literatura k výuce cizího jazyka

- Tabulka 1: Jazykové dovednosti předpokládané při vstupu na VOŠ - B1
Tabulka 2: Jazykové dovednosti předpokládané při výstupu na VOŠ - B2
Tabulka 3: Realizované ODZ
Tabulka 4: Rámec pro kreditový systém ECVET
Tabulka 5: Standard cizího jazyka ekonomická oblast VOV

VOV	vyšší odborné vzdělávání
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ODZ	otevřený digitální zdroj
ODVZ	otevřený digitální vzdělávací zdroj
IVM	interaktivní vzdělávací materiál
MOOC	masmediální otevřený online kurz (course)
SERR	Společný evropský referenční rámec
SERRJ	Evropský referenční rámec pro cizí jazyky
CJO	cizí jazyk odborný
VŠ	vysoká škola
VOŠ	vyšší odborná škola
SŠ	střední škola